

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 8/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Pred poľom 1652, Trenčín, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Dušan Ažaltovič, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10 Co 5/2020 z 28. februára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 5/2020 z 28. februára 2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 21. mája 2014 domáhal náhrady škody od žalovanej [REDACTED] (neskôr proti jej právnej nástupkyňi [REDACTED] [REDACTED]), v sume 4 180 000 €. Žalobe mala predchádzať ústna dohoda so žalovaným ako záložným veriteľom, ktorá mala sťažovateľovi zabezpečiť odplatné nadobudnutie nehnuteľnosti vo vlastníctve dlžníka žalovaného, na ktorej viazlo záložné právo v prospech žalovaného. Sťažovateľ sa svojho práva na náhradu škody vo forme ušlého zisku domáhal dovolávajúc sa nesplnenia tejto dohody zo strany žalovaného.

3. Z popisu ďalšieho priebehu konania sťažovateľom vyplýva, že prvým rozhodnutím v tomto spore bolo uznesenie okresného súdu sp. zn. 25 C 90/2014 zo 17. februára 2016, ktorým okresný súd konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti druhému výroku sa odvolal žalovaný. Krajský súd ako súd odvolací svojím uznesením sp. zn. 4 Co 354/2016 z 30. septembra 2016 napadnuté uznesenie okresného súdu v časti napadnutej odvolaním zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o trovách. V novom rozhodnutí okresný súd uznesením sp. zn. 25 C 90/2014

z 10. decembra 2018 priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s odôvodnením, že žalobca nezaplatením súdneho poplatku procesne zaviniel zastavenie konania.

4. Sťažovateľ sa proti uvedenému novému rozhodnutiu okresného súdu odvolal. V odvolaní sťažovateľ poukázal najmä na to, „že ešte dňa 22.07.2015, teda pred vydaním uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení konania, podal návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu podľa vtedy platného a účinného ust. § 92 ods. 2 a 3 OSP, v zmysle ktorého mal z konania vystúpiť dovtedajší žalobca [REDAKOVANÉ] a na jeho miesto mala vstúpiť [REDAKOVANÉ]... a to z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá bola predmetom konania, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 03.07.2014. Tento návrh bol doložený zmluvou o postúpení pohľadávky a súhlasom postupníka so vstupom do konania. Napriek tomu súd prvej inštancie o tomto návrhu nerozhodol a nekonal ďalej s postupníkom. čím sa dopustil procesného pochybenia, keď znemožnil sťažovateľovi a postupníkovi ako majiteľovi žalobou uplatnenej pohľadávky, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý súdny proces.“. Podľa sťažovateľa „bol súd prvej inštancie povinný tomuto návrhu vyhovieť, keďže postupník súhlasil so vstupom do konania a boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky a predpoklady pre povolenie zmeny účastníka na strane žalobcu“. Sťažovateľ vo vzťahu k argumentom žalovaného, že sa mohol proti namietanému postupu brániť odvolaním proti uzneseniu o zastavení konania, uviedol, že „súd prvej inštancie dôvodne zastavil konanie vo veci samej z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, preto nemal dôvod napadnúť rozhodnutie o zastavení konania odvolaním“.

5. Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd uznesením v odvolacom konaní prvostupňové rozhodnutie okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie okrem iného tým, že predmetom tohto odvolacieho konania je už len preskúmanie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, pričom odvolací súd nemôže rámec tohto odvolacieho prieskumu prekročiť. Zároveň konštatoval, že rozhodnutie o zastavení konania je právoplatné a odvolací súd je ním viazaný a musí z neho vychádzať. Krajský súd sa v odôvodnení tiež stotožnil s dôvodmi prvostupňového súdu týkajúcimi sa

procesného zavinenia zastavenia konania žalobcom spočívajúceho v nezaplatení súdneho poplatku.

6. Sťažovateľ zastáva názor, že v dôsledku právoplatného uznesenia krajského súdu boli porušené sťažovateľove procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, preto proti napadnutému uzneseniu podáva predmetnú ústavnú sťažnosť. Napadnuté uznesenie bolo doručené len právnemu zástupcovi sťažovateľa, a to 20. mája 2020, preto lehota na podanie ústavnej sťažnosti je zachovaná.

7. V odôvodnení ústavnej sťažnosti sťažovateľ okrem citovania relevantných článkov ústavy a dohovoru, ako aj niektorých rozhodnutí ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky svoju vecnú argumentáciu sústredil do niekoľkých okruhov otázok či námietok, ktoré sú v podstate zhodné s odôvodnením jeho odvolania podaného krajskému súdu.

8. V prvom okruhu sťažovateľ pripomína, že v pôvodnej žalobe vyčíslil výšku škody až na výzvu okresného súdu, a to iba odhadom, pretože predpokladal, že bude predmetom znaleckého dokazovania. Tento postup prvostupňového súdu podľa názoru sťažovateľa (ktorý sa dá odvodiť z ďalšieho textu ústavnej sťažnosti a obsahu odvolania) výrazne navýšil sumu náhrady trov právneho zastúpenia žalovaného počítanej z advokátskej tarify, na zaplatenie ktorej bol neskôr zaviazaný súdmi.

9. Jadrom sťažovateľovej argumentácie je namietaný postup prvostupňového súdu, ktorý nerozhodol o jeho návrhu na zmenu žalobcu podaného ešte pred zastavením konania. Okresný súd bol podľa sťažovateľa povinný o zmene osoby žalobcu rozhodnúť, a ak tak neurobil, porušil tým nielen jeho procesné práva, ale aj v ústavnej sťažnosti označené základné práva a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu.

10. Napokon sťažovateľ má zásadné výhrady voči tomu, že obidva konajúce súdy sa nevysporiadali s možnosťou nepriznať alebo znížiť výšku náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Kým okresný súd sa možnosťou uplatniť svoje moderačné právo ani nezaoberal, krajský súd uviedol, že sťažovateľ existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa nepreukázal a nebránil sa odvolaním proti rozhodnutiu okresného súdu

o zastavení konania, aj keď bol toho názoru, že týmto rozhodnutím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Takéto odôvodnenie považuje sťažovateľ za nesprávne a neopodstatnené. Sťažovateľ je toho názoru, že súhrn skutočností odôvodňujúcich aplikáciu § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) podrobne zhrnul v odôvodnení svojho odvolania a zopakoval ich aj v tejto ústavnej sťažnosti (bod 14 ústavnej sťažnosti).

11. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a aby o nej nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces zaručené v článku čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a právo na majetok podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.02.2020, č. k. 10Co/5/2020-220, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.12.2018, č. k. 25C/90/2014-141, porušené boli.

2) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.02.2020, č. k. 10Co/5/2020-220 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10.12.2018, č. k. 25C/90/2014-141 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.“

II.

Relevantná právna úprava

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 v celom rozsahu zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q) r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

20. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

21. Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

22. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania...

23. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

26. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

27. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa zásadne obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 19/02, I. US 27/04, I. US 74/05).

28. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

29. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997). V judikatúre ústavného súdu sa ustálil právny názor, podľa ktorého rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (napr. IV. ÚS 248/08). Ústavný súd pri posudzovaní sťažností, ktoré smerujú proti rozhodnutiam všeobecných súdov v častiach, ktoré sa týkajú problematiky (náhrady) trov konania, t. j. problematiky, ktorá má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k prípadnému zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) zvlášť extrémnym spôsobom, alebo ak zistí, že napadnutým rozhodnutím došlo zároveň aj k neprípustnému zásahu do iných ústavou garantovaných práv (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

30. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

31. Ústavný súd v úvode k tejto časti odôvodnenia svojho uznesenia konštatuje, že predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako ich sťažovateľ vymedzil v petite ústavnej sťažnosti. K namietanému porušeniu práv malo dôjsť uznesením krajského súdu, ktorým rozhodol o odvolaní sťažovateľa vo veci náhrady trov konania pred okresným súdom.

32. Napadnutému rozhodnutiu predchádzalo uznesenie okresného súdu sp. zn. 25 C 90/2014 zo 17. februára 2016, ktorým konanie v právnej veci sťažovateľa ako žalobcu okresný súd uznesením konanie zastavil a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie o zastavení konania stručne tým, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok ani v súdom určenej lehote vo výzve doručenej sťažovateľovi, preto konanie v súlade s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zastavil. Keďže proti výroku uznesenia okresného súdu o zastavení konania sa žiadny z účastníkov neodvolal, nadobudol právoplatnosť 24. marca 2016. Žalovaný podal odvolanie proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania.

33. Sťažovateľ síce explicitne ústavnou sťažnosťou rozhodnutie okresného súdu o zastavení konania nenapadol, ale tvrdí nezákonnosť jeho postupu v tom, že okresný súd bol podľa sťažovateľa povinný pred zastavením konania rozhodnúť o ním navrhutej zmene účastníka konania na strane žalobcu a dať tak príležitosť, aby nový žalobca zaplatil súdny poplatok. Toto pochybenie okresného súdu ovplyvnilo podľa sťažovateľa aj následné rozhodnutia konajúcich súdov týkajúce sa trov konania.

34. Krajský súd, rozhodujúc o odvolaní žalovaného uznesením sp. zn. 4 Co 354/2016 z 30. septembra 2016, uznesenie okresného súdu v časti týkajúcej sa trov konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

35. Okresný súd v novom rozhodnutí uznesením sp. zn. 25 C 90/2014 z 10. decembra 2018 priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie a žiadal, aby ho krajský súd zrušil a vo veci sám rozhodol. Krajský súd v rozhodnutí o odvolaní uznesenie okresného súdu potvrdil a priznal

nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému voči sťažovateľovi v rozsahu 100 %.

36. Napadnutým uznesením krajský súd prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a zhodne s okresným súdom konštatoval, že nie sú žiadne pochybnosti o tom, že sťažovateľ nezaplatením súdneho poplatku zastavenie konania procesne zaviniť, v dôsledku čoho mal žalovaný plný úspech vo veci.

37. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd okrem rekapitulácie priebehu konania precízne vysvetlil dôvody, pre ktoré nie je možné vyhovieť odvolaniu sťažovateľa. Krajský súd predovšetkým vylúčil možnosť posudzovať v tomto odvolacím konaní postup prvostupňového súdu v právoplatne zastavenom konaní o žalobe sťažovateľa, reagujúc tak na námietku sťažovateľa, že nerozhodnutím o jeho návrhu na zmenu účastníkov konania došlo k porušeniu jeho práv. Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa krajský súd konštatoval, že ako odvolací súd je viazaný prvostupňovým rozhodnutím o zastavení konania, voči ktorému sa sťažovateľ nebránil podaním odvolania, a je teda právoplatné, a zároveň zdôraznil, že jediným predmetom aktuálneho odvolacieho konania je posúdiť vecnú správnosť prvostupňového rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania.

38. Krajský súd sa rovnako dôsledne zaoberal aj ďalšími dôvodmi odvolania a ani s jedným z nich sa nestotožnil. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že okresný súd sa mal uspokojiť s jeho pôvodnou žalobou bez vyčíslenia výšky škody, ktorú uplatňoval alebo mal uznesením pripustiť zmenu žaloby, krajský súd pripomenul, že v tomto prípade nešlo o zmenu žaloby a uznesenie nebolo potrebné. Obdobne krajský súd zdôvodnil odmietnutie námietky sťažovateľa, že okresný súd mal riadne pokračovať v konaní aj bez zaplataenia súdneho poplatku a neuznal dôvodnosť aplikácie § 257 CSP, ktorej sa sťažovateľ tiež v odvolaní domáhal, pretože sťažovateľ žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa nepreukázal. Krajský súd v závere v odôvodnení uznesenia zhrnul, že *„Žalobca podanou žalobou spôsobil, že žalovanému vznikli trovy konania, následne nezaplatením súdneho poplatku procesne zaviniť zastavenie konania, preto je jeho povinnosťou nahradiť žalovanému jeho trovy konania.“*

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

39. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v spojitosti s rozhodnutiami okresného súdu, ktoré mu predchádzali, a obsahu odvolania sťažovateľa konštatuje, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by výklad a závery v ňom obsiahnuté boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu a v nadväznosti na to aj krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

40. Krajský súd dal sťažovateľovi dostatočnú odpoveď na všetky jeho námietky, vrátane právnych možností aplikácie moderačného práva súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 257 CSP v danej veci.

41. Na základe všetkých uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

**K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a čl. 1
dodatkového protokolu**

42. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti citoval uvedené články ústavy a dodatkového v texte ústavnej sťažnosti a následne ich uviedol v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petite), ale namietané porušenie týchto ústavou a dohovorom garantovaných práv krajským súdom žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ústavný súd nezistil žiadne pochybenie konajúcich všeobecných súdov pri uplatňovaní ich súdnej právomoci v sťažovateľovej veci, a teda ani príčinnú súvislosť medzi námietkami vznesenými sťažovateľom a obsahom ich rozhodnutí. Samotný fakt, že pre sťažovateľa majú tieto rozhodnutia majetkový dosah, nepostačuje na to, aby ústavný súd akokoľvek do výsledku rozhodovania krajského súdu zasahoval. Ústavný súd preto aj v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a o ústavnej sťažnosti ako celku rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

43. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2021

Robert Šorl
predseda senátu